

@zwnne

ACADEMIE VOOR DE WETGEVING & ACADEMIE
VOOR DE OVERHEIDSJURIST

De Wet bescherming persoonsgegevens
en de publieke sector

Gerrit-Jan Zwenne | Violet Mantel | Wilbert Tomesen

PROGRAMMA

<p>woensdag 7 oktober '15 Gerrit-Jan Zwenne</p> <ul style="list-style-type: none"> • inleiding en achtergronden • toepassing en reikwijdte van de Wbp • werking van de Wbp • wat brengt de AVGB? 	<p>woensdag 14 oktober '15 Violet Mantel & Wilbert Tomesen</p> <ul style="list-style-type: none"> • de rol van het College bescherming persoonsgegevens (Autoriteit persoonsgegevens) • rechtsbescherming, toezicht en handhaving
---	--

@zwnne

ELAW PRAKTIJKCURSUS WBP E.A.

Inleiding en achtergrond
(internationale en supranationale
regelingen)

Gerrit-Jan Zwenne
7 oktober 2015

privacy...

- lichamelijke integriteit
 - *drugtest, cavity search*
- territoriale privacy
 - *zoals het huisrecht*
- communicatiegeheim
 - *denk aan: tekst-, brief- en telefoongesprek*
- informatieprivacy
 - *aanspraken van individu m.b.t. informatie die op hem of haar betrekking heeft*

ontwikkeling van privacywetgeving

- 1948 Universele Verklaring (art. 12)
- 1950 EVRM (art. 8)
- 1966 BUPO-verdrag (art. 17)
- 1980 OECD-Guidelines
- 1981 CoE Convention 108
- 1995 EC DP Directive 95/46/EC
- 2016? General Regulation on DP

fundamentele rechten

harmonisatie

- Wet bescherming persoonsgegevens
- Data Protection Act 1998
- Loi n° 78-17 relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés
- Personengesetz
- etc.

- Version 06 (28/11/2011)
- Draft of 23 January 2012
- ...
- ...

harmoniseren...

'evasion' of data protection acts via telecoms

1970 national data protection acts different levels of protection

incentive for companies to process their data in member state with lowest level of protection

member states react ban the transfer of personal data to countries without 'adequate protection'

harmonisation!

privacyrichtlijn 95/46/EG

grondslag

- Art. 95 (100A) EG

doelen

waarborgen bescherming

- van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer

wegnemen belemmeringen

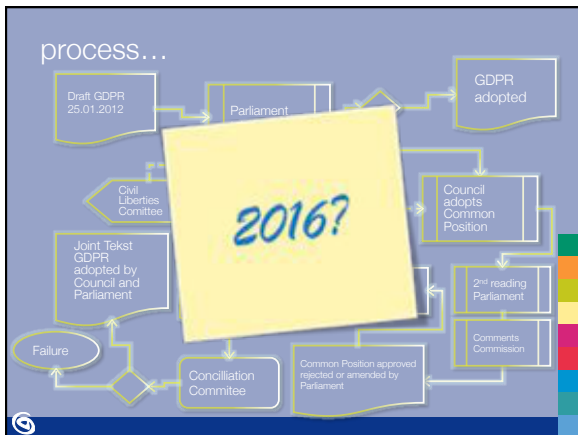
- m.b.t. vrije verkeer persoonsgegevens tussen lidstaten om redenen die verband houden met deze bescherming

maatregelen inzake technische aanpak van risicofactoren en bestuurlijke bepalingen [...] die de inwerking van de afname meest beïnvloeden

proposal for a
general data protection regulation June 2015
 (2015/2302)

- new (extended) definitions, adjusted material scope and extended territorial scope
- accountability, privacy impact assessment and data protection officer obligations
- data protection breach notification obligations, extreme data minimization, a right to data portability and a right to be forgotten.

Wet bescherming persoonsgegevens

- implementatie van privacyrichtlijn 95/46/EG
- omnibus-karakter
- kaderwet met gelaagd karakter

geconditioneerde zelfregulering...!

meer privacywetten

Grondwet, FVRM

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam en telemarketing enz.

Enz.

Algemene wet inzake rijksbelastingen

Algemene wet bestuursrecht

WGBA, WvGO, WvO, WvSv, WvSv enz.

@zwnne

TOEPASSING, REIKWIJDTE EN DE WERKING VAN DE WBP

programma

de spelers

- betrokkene
- verantwoordelijke
- bewerker
- college bescherming persoonsgegevens
- functionaris

het speelveld

- verwerking persoonsgegevens
- bestand
- persoonlijk of huishoudelijk
- journalistiek
- territoriale werking

en de spelregels

- verwerkingsgrondslag
- doelbinding
- bewaren
- beveiligen
- bijzondere gegevens en bsn
- enz.

betrokkenen, verantwoordelijken, bewerken, functionaris en college

DE SPELERS

de spelers

- betrokkene
 - degene op wie de gegevens betrekking hebben
 - natuurlijke persoon *data subject*
- verantwoordelijke
 - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking
 - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan *controller*
- bewerker
 - bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen *processor*
- CBP
 - d.w.z. College bescherming persoonsgegevens
 - toezichthouder m.b.t. verwerking persoonsgegevens *data protection authority*
- FG
 - functionaris voor de gegevensbescherming *data protection officer (DPO)*

verantwoordelijke

- **zeggenschap over doel en middelen van verwerking**
 - formeel juridisch, maar ook feitelijk (of functioneel)
 - wie beslist over bewaartermenen, verstrekking, uitgevervragen, etc.?

...aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden beoordeeld aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

Uitgangspunt bij de insluiting van het begrip «verantwoordelijke» is de bestaande structuur van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke personen- en organisatierecht

binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MvT)

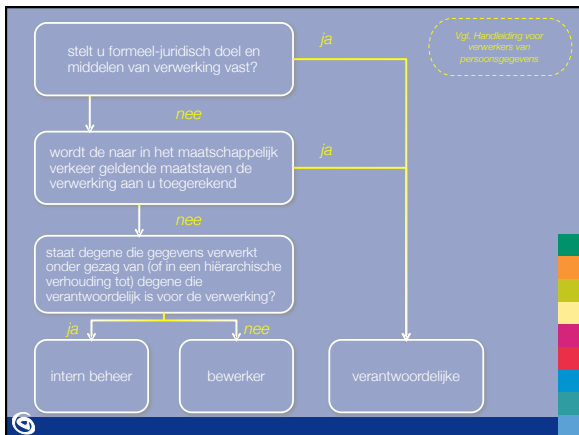
bewerker

- **verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van en onder verantwoordelijkheid van verantwoordelijke**
 - ... het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de mogelijkheden daarvoor doorzichtigheid. Of en hoeverre de bewerker de details van verwerkingwijze van persoonsgegevens kan bepalen hangt in grote mate af van [...] de overeenkomst (met de) verantwoordelijke

d.w.z. overeenkomstig diens instructies en onder diens (juridische) verantwoordelijkheid.

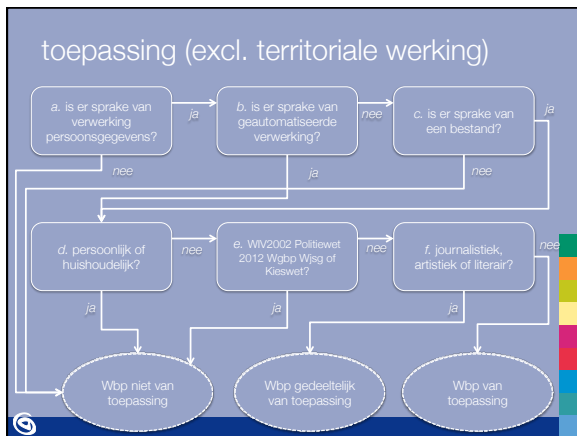
De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc. »

(geautomatiseerde) verwerking persoonsgegevens

HET SPEELVELD

verwerking persoonsgegevens

persoonsgegevens
gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

verwerking
elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren..?

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of opge andere vorm van toebeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

aspecten

1. identiteit → individualiseren ("single-out") is niet geheel
2. redelijkheid → is identificeren redelijkerwijs mogelijk? kost het een onevenredige inspanning om de identiteit te achterhalen
3. relativiteit

↓

wat voor de ene organisatie een persoonsgegeven is, hoeft dat niet te zijn voor de andere

het hangt er vanaf..!

Even ancillary information, such as "the man wearing a black suit" may identify someone out of the passers-by standing at a traffic light

BSN en soft-nr

info@pedrpinxam.nl

cookies, device fingerprints

IP-adres

@zwenne

postcode huizen

vof, zpp-en, eemmanszaak

+31(6)2251 8337

070 3538800

naam van rechtspersoon

Vrij 10 oktober 2013 (LJN: BW1122) (Dinschlag)

4.8. [...] De naam van een rechtspersoon waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon en daarmee onder de werkingssfeer van de Wbp worden gebracht. De band tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn.

Zelfs is mogelijk dat iedere band ontbreekt of op zeker moment gaat ontbreken zonder dat dit tot naamswijziging van de rechtspersoon leidt. Door [eiser] c.s. zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waarom in dit geval de naam van de stichting gevestigd op de [A-straat nr] te [woonplaats], door de doorsnee gebruiker van de informatiediensten van Google met hem als persoon die ter plaatse verblijft in verband zal worden gebracht.

overledenen

"De Wbo is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is volgens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan **zonder onevenredige inspanning**- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

Vrij 11 december 2013 (LJN: AM1993) (digitaal monument)

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is, en
- betrekking heeft op verschillende personen

ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze

Art. 1(c) Wbp

- onderlinge samenhang
- gemeenschappelijke bestemming of
 - verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of
 - vooral aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methode die samenhang brengt

dossier

HR 3 juni 2005 LJN AT 130
(Zwambag)

.... 3.5.2 Het hof heeft [...] met juistheid onderscheiden tussen enerzijds de verzameling dossiers van alle in het ziekenhuis van de Stichting werkzame medisch specialisten, onder wie [verzoeker], waarin algemene gegevens worden opgenomen, zoals personalia, de toelatingsovereenkomst en - bijvoorbeeld - correspondentie met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden elders dan in het ziekenhuis, die alle bij elkaar in een dossierkast worden bewaard en welke tezamen een bestand vormen als bedoeld in art. 1, onder c, Wbp en anderzijds het dossier "[verzoeker]", dat noch feitelijk noch naar de aard van de inhoud deel uitmaakt van dat bestand noch is bestemd om in dat bestand te worden opgenomen; niet alleen wordt het dossier "[verzoeker]" **afzonderlijk bewaard** en is het alleen voor [betrokkene 2], de directeur van de Stichting, toegankelijk, ook bevat dit dossier geheel andere gegevens (over het functioneren van [verzoeker]) dan het bestand van de dossiers van de medisch specialisten.

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking persoonsgegevens
 - soms ook handmatig verwerking
- uitzonderingen
 - verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
 - Politiewet, Wet Gba, WJD, Kieswet enz.

Art.29 Opnie Sociale Netwerken 2009

"wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden geïndexeerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer"

beperkte uitzondering voor verwerking met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

analoge geluidsopnamen

HR 20 juni 2007 LJN AZ4803
(Dexia)

....Dexia [bewaart] de opnamen met het oog op haar procespositie en de banden waarop de telefoongesprekken met [verweerder] voorkomen, [zijn] reeds ontsloten door Dexia, aangezien Dexia op het overzicht van 11 mei 2005 de data en exacte tijdstippen heeft vermeld van de telefoongesprekken die zij met [verweerder] heeft gevoerd. Voorts geldt [...] dat een financiële instelling als Dexia, [...] verplicht is technische en organisatorische voorzieningen te treffen om opgenomen telefoongesprekken en andere persoonsgegevens betreffende de opgenomen telefoongesprekken **concreet te kunnen traceren en reconstrueren**.

het gebruik van een camerasysteem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook de **openbare ruimte** in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt **niets** aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in **activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke** doeleinden wordt verricht.

HvJEU 11 december 2014
C-212/13

journalistieke uitzondering (~artistiek, ~literair)

niet van toepassing

- informatieplicht (art. 33, 34)
- bijzondere gegevens (art. 17-23);
- meldingsplicht (art. 27 - 30);
- rechten betrokkenen (art. 35 -42);
- toezicht CBP (art. 51 - 75)
- doorgifteverbod (art. 76 - 78)

Art. 3 Wtbp

wel van toepassing

- minderjarigheid (art. 5)
- zorgvuldigheid (art. 6)
- verzameldoel (art. 7)
- grondslag (art. 8)
- doelbinding, bewaren (art. 9 - 10)
- bovenmatigheid (art.11)
- beveiliging (art. 13)
- verantwoordelijke en bewerker (art. 14)
- gedragscodes (art. 25)
- schadevergoeding (art. 49)

journalistiek (artistiek~ of literair~)

CBP-internetrichtsnoeren 7 december 2007

- activiteit gericht op objectieve informatie
- regelmatige activiteit
- iets van maatschappelijke strekking aan de orde stellen
- recht van repliek of rectificatie

HvJEG 16 december 2008, C-73/07

- verwerking met als doel bekendmaking aan publiek van informatie, meningen of ideeën

→ onderscheid tussen beweringen, meningen en feiten; vgl. Raad voor de Journalistiek

Maatschappelijke

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke in Nederland
- door of t.b.v. verantwoordelijke
 - die geen vestiging heeft in EU
 - waarbij gebruik wordt gemaakt van (al dan niet geautomatiseerde) middelen in Nederland
 - tenzij deze middelen alleen worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging...?

HR/14-13 mei 2014 C-13/112
 (Google & ASPD vs Google Spain & Google Inc.)

Google Inc.
Mountain View CA

Google Spain SL

1. wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. waar is die gevestigd?
3. vindt de verwerking plaats in het kader van de activiteiten van die vestiging?

Hot: niet restrictief uitleggen, dus daaronder valt ook gegevensverwerking ter promotie en de verkoop van door de zoekmachine aangeboden advertenties/imta, die de door deze machine aangeboden dienst rendabel maakt.

HJ/EU 1 October 2015
C-231/14 (Wulfenreid)

data protection legislation of a Member State may be applied to a foreign company which exercises in that State, through stable arrangements, a real and effective activity

the concept of 'establishment' extends to any real and effective activity — even a minimal one — exercised through stable arrangements

"middelen in Nederland"

Art. 4(2) WvG

WhatsApp, met hoofdvestiging in Californië, en zonder kantoren buiten de Verenigde Staten, gebruikt smartphones van WhatsApp-gebruikers - door middel van de app die op de apparaten is geïnstalleerd - als middel bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de app [...]

De app is daarbij ook toegankelijk voor personen in Nederland. De dienst is ook (mede) gericht op personen in Nederland. Dit blijkt onder meer uit het feit dat WhatsApp diverse dialoogboxen en (instellings)schermen (waaronder de standaardtekst voor het uitnodigen van nieuwe contacten) evenals de veel gestelde vragen (FAQ) beschikbaar stelt in het Nederlands [...]. WhatsApp doet daarnaast een oproep aan Nederlandse vertalers om (verdere) informatie in het Nederlands te kunnen verstrekken.

Gelet op het voorgaande is de WvG van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de app door WhatsApp

De oek: ADF/10-11 april 2015 KCC/LNL/IVG 2015-1165

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen, doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS
